

alapja a szív, a kedélyesség kellő képzése nem volt elhanyagolva: s habár nem is részeselek olyan sokoldalú ösmeretekben, mint a mai nők, de egészen komoly irányúakban. A híres murányi Vénusz nemcsak szépsége, férfias bátorsága, de klasszikus irányban képzett ösmeretei is tetek korának egyik legféltőbb hölgyévé.

Gróf Veselényi Istvánné, Dániel Polixéna latin nyelven — Szilágyi Sámuel volt híres debreczeni superintendenssel, — váltott levelei s több általa latinból fordított vers élénk bizonyosága, milyen fokon állott hajdan hazánk nemely leányának tudományos műveltsége. Molnár Borbála költői munkáiban meglep még ma is a stílus szépsége és eszmegazdagsága, Báthori Anna, férje Drágyi Gáspár Krasznai és Középszlókmezei főispán, elhunytával e hivatal a felség beleegyezésével átvette s vitte azt tántoríthatatlan erejűvel és ritka bölcseséggel.

A nevelésnél legnagyobb fontossága a nő későbbi rendeltetésére, a hitvesi kötelesség hi betöltésére helyesen nevelni. A neveléssel foglalkozó férfiak két szélsőségre látják átmenni e tekintetben is a mai nevelést. Vagy csepegetnek lányuk szívébe önbizalmatlanságot, alárendeltséget s egészen a férfi elejére támaszkodva nevelik. Az így nevelt leány aztán nem feleség s bájaiban osztózkodó társaság lesz férjének, csak asszony, ki mit sem törődik azzal, milyen gondok vonják a reáket férje homlokára: vagy egészen önállóan kenyérkereseti pályára, de míg ez irányban képezik elfelejtkeznek a házasság kellő készüléséről s Gyulay szerint azért találjuk, hogy a családi kötelekkel korán kibontakozott nők egy jó része nagyobb önállóságához, kenyérelmez szokik, kivétkezők nősségéből s ritkán tudja később is férjének saját kenyelmét, akaratát alárendelni, sőt néha áldozatot is hozni.

E két szélsőség különösen káros házasságokban, mert amott a nő önbecszerzéssel, emitt nőies gyöngédséggel nem bír. De ha több körkötött vilót találunk is a nőnevelésben, női szokásokban, valjon bennünket itélhetnek-e el azért? Azt mondja az „Ember tragédiája”-nak remekírója:

Minő csodás keverék rossz s nemesnek A nő, merregből s megszóló ésszeszürve, Mégis miért van? mert a jó sajátja, Mig bűne a koré, mely szülte őt.

Hogy a mult kor női, mint tiszta erkölcs példányképei tündököltek, talán erős hitők s vallásosságuk következtése volt. Mert jól mondja Kölcsei: „Semmi sincs, ami az emberi szívet annyira fölemelhetné, következőleg az élet mindennapi jeleneteiben, a szenvedélyek és indulatok örök ostromában hozzá ragadt szentnyit annyira megsztíthatná, mint az Istenség nagy gondolatával való foglalatokodás.” Az urnók nagy gyönyörűséget találtak, a könyörgések vallásos tárgyú elmélkedések irásában.

Petróczi Katalin ima-könyve, gróf Bethlen Katalin szent elmélkedési gyönyörűen jellemzik a hajdani nők vallásosságát. A család a ya egész háza népétől megkivánva a szigorú vallásosságát.

Bocskaí Klára egy nap sem maradt el az isteni-tiszteletéről s egész cselekedésétől megbi vánta, hogy minden vasárnap templomba menj n.

Pempflinger Katalin, Török Bálintné erős hite s vallásossága reformálta Debreczent s mint a reformáció védangyalának neve fényes betűkkel van beírva a kalvinista Róma történetében.

Megvan-e ma a régi vallásosság? nézzük azt, annak látható bizonyosságát a templomba menésnél. Nem-e minden mást mulatás-

got, dolgot elebe teszünk? hisz elmaradásunk legfőbb oka azzal indokoljuk nem volt rá időnk; mintha csak a szokás és nem a lelki szükség vezette ma már oda: s ha elmegyünk is, bizony megbotránkosnak amult kor vallásos matronája látva, hogy szegénylünk enekelni s divatozunk abban, hogyan dicsérjük az Istent. Nem-e avallástalanság folytán találunk annyi magával és az egész világgal elegetetlen, a boldogságot ál-utakon kereső nőt, vagy a ma már annyira általánossá vált öngyilkosság eseteket? Hisz midőn minden reményünk füst és pára lett; midőn elvesztettük mindazt, ami kedves volt szívünknek, — összekell roskadnunk, ha nincs hitünk, amiben fáradt lelkünk megpihessen, mert az erős hit minden s arra, különösen a nőnek, vajmi nagy szüksége van.

Ma annak örül a nő, ha csinosnak, elegánsnak találják, hajdan ha jó gazdaságnak s büszke volt, a mindenféle élelmi szerekek dusan megrakott kamarájára és nagy tágas konyhájára. Talán azért is volt a régi magyar vendégszeretet világa szülő, talán azért hanyatlak, mert ma csak szobáink legyenek díszesek, a konyha lehet kicsi, a kamarát meg éppen nélkülözhetjük.

Hijába volt szakács a konyhában, ha valami nem sikerült, a háziasszony szegyenkezett rajta, mert a főfelügyeletet, meg a legelőkelőbb urhölgyek is magok gyakorolták s a fejedelmi nő s vagyona Lórántffy Zsuzsánna személyesen is kiment vásárolni a piacra s amit írja férjének egy birtokára való megerkezése alkalmával: „Eh is azon leszek, hogy meglátsszak, hogy uthon vagyon a gazdaszszony.” A régi haborus időkben a férfiak oly gyakran eltávolítva az otthonról a nőnek kellett sokszor olyan ügyeket is intézni, melyek a családát kivirol érdekeltek; de azért arra is raertek, hogy otthon szövessék, fonnassák, a hához szükséges fehérueműt.

Igaz, hogy nem foglaltak el a estéket a bálók, színházak hangversenyek, hanem a hosszú teli esteken összegyűltek a cseledés a nagy kandeló körül, az urnó együtt font velük s a keresek rokka zaja mellett tanulságos történeteket meséltek el s midőn lassabban per dult a rokka elmondta előtők az esteli imádságot és úgy bocsátotta nyugalomra őket. — Milyen jó hatással lehetett ez az alsób neposztály erkölcsére is.

A mai ipar előrehaladásában a régi női kézi-munka korének gyakorlása idővesztetés volna, például a szövést, fonást jutányosabban előállítja a gyári-ipar. Szélesebb körben is kell mozogni ma már a nők tevékenységének, mert amire a mult kor egyszerűbb, de jobbltben élő női nem voltak rá utalva, ma már az igények felszaporodása, a megelhetesi nehézsége számtalan nő a kenyérkereseti pályákra utalnak s már is mind az anyagi, mind a szellemi terén egész nagy kiterjedésű munkakört töltnek be és a nő emancipáció csakis teoriában oly szép eszmeje nálunk is már követőre is terjesztve talal.

De egyben, a mi mégis a nő valódi hivatásához tartozik, a gazdaszonykodásban, kiálljuk-e a versenyt a régiekkel. Felek, hogy az összehasonlítás általánosságában, talán a mai nők hátrányára útne ki, mert ma igen sokan nem tartják a műveltséggel összeférhetőnek a főzéshez is érteni és az apróbb háztartási dolgokkal bibelődni lealacsonyításnak tartják. Mily nagy fontosságú pedig az ételkészítés művészele szép jellemzi, éppen a nők költője Jókai szellemes nagybójt predikációjában. „A férfi kedélye és egészsége mindig az asszony- nak érdeme, ha egy férj sokat keres, ha nagy jövedelme van, ebből meg nem következik, hogy meg is fog gazdagodni, a vagyonsodás-

nak főeszközölője, aki meg takarít: a feleség. A vagyont nem a tüzetes székény őrzi, hanem a tűzhely... Minden tál étel egy szerelmi vallomás, vagy ellenkezője egy csendes válpör, minden nő aranyat főzhet a tűzhely mellett... S ezt a tudományt, ezt a fontos tudományt, ezt a kimeríthetetlen mélységű tudományt csak úgy lelezik, elhanyagolják!”

Ha a régi nő az otthonban egyszerű háziassága által tűnt föl a szolennitásokban öltözeke fénye által, mert a családó sokat adott arra, hogy felesége, vagy leánya kellő fényben és pompában jelenjen meg mindenütt.

Milyen fényesek és értékesek voltak az arannyal átstótt szoknyák vagy a bársony ruhák, fel az aljától egész derekig jóféle gyöngyökkel megrakva, és az a sok arany karpercz, nyakszörítő, aranykőves gyöngyökkel megrakott övek, medállok, mind a női öltöze: ki-egészítő része volt. Mutatja a nemzeti muzeum régiségátlának ékszer gyűjteménye, mely egész Európában az első helyen áll. A parta még a középmemesi osztállyal is igen sokba került, vagy a palástá legértékesebb prémekkel be-vele, aszerint amint kinek, kinek rangjához illett, mert amint az akkori krónika író Apor Péter mondja „hajdan nagyon úgyeltek arra, kit mifele egyet más illett.” Csak hogy aztan a női ruháknak értéke volt és szakakba kerülő öltöny anyaról leányra szállott s ha pompázati k is a hazai viseletet tettek vele híressé és nem utánozták a külföld divatját, s bár viszonyítva a régihez ma sokkal egyszerűbben öltözünk, de a folyton változó divat miatt egy-egy idenyre — zámitott ruha s a számtalan értékesen dívat- czikk, — a mai női viseletet mégis költsége- sebbé teszi.

Mielőtt a talán már is hosszúra nyult, — bár a tárgyat csak a legfőbb vonásokban érintő, — felolvasomást befejezem, meg par szót kivanok megjegyezni. Mert tünik fel a régi kor jobbnak, női példányszerűbbeknek, hoit ma éppen olyan nagy számmal sorolhatnánk fel kimagasó női alakokat a nyilvánosság terén és annyit a tiszta nőiesség példányképeit elrejtve a család körében? Mert mas a kor. Mert a modern bűnök sötétsége árnyeket vet arra is a mi tiszta és nemes, míg a régi kor gyengései elűnnek az előtők tiszta erkölcsisége mellett. Ma többit is követel a kor a magyar nőtől, megkivánja, hogy az egyszerű háziasságot őszinte tudja egyeztetni és verse- nyelni képes legyen a műveltségben a más nemzetek nőivel. De viszont nagyobb ter is van nyitva a nő előtt, ahol saját érdekeiben igen sokat tehetne, pl. a női ipartanodák felállításá, a női munkák értékesítésének s tökéletesbítésének kérdése, a divat tulhajtásainak korlátozása a nőkre tartozna s azokat megvalósítani a nőknek kellene.

Es van a magyar nőben erény, van hazája iránt lángoló hazaszeretet, van értelmeség s ezek által segítette a magyar nő mindig megállott és megállhat a kor színvonalán, mindig méltó utóda lehet az elmult kor tiszte- letre méltó hölgyeinek s mindig megerdemel- jük, hogy a férfiak előtt hódolat és tisztelet tárgyai legyenek.

Es van a magyar nőben erény, van hazája iránt lángoló hazaszeretet, van értelmeség s ezek által segítette a magyar nő mindig megállott és megállhat a kor színvonalán, mindig méltó utóda lehet az elmult kor tiszte- letre méltó hölgyeinek s mindig megerdemel- jük, hogy a férfiak előtt hódolat és tisztelet tárgyai legyenek.

A „jótékony nőgyelet” s karneval herczeg.

Azok szerint, a miket a napokban tudtam meg, nem követték el felségserést, ha úgy hagyom e cikk címét, a mint az leirtam, előbb említvem a nőgyeletet s a herczegét csak másodsorba helyezvem.

Régen oda hagytam az iskolát egyszerű, de mégis egyetmást tudnivaló ember vagyok. Lehet, hogy tanultam valaha, de elfelejtettem s így kíváncsi lettem ujra megtudni, ki is legyen hát az a „karneval herczeg”? Út-e fejedelmi trónon és hol uralkodott, mikor élt mit

tett? Kerestem, kutattam, kérdézősködtem többfelé után. Egy történetudóshoz fordul- tam s ő ily nevű „herczegről” semmit sem tudott, hogy valaha szerepelt volna a törté- nelemnek szinpadán. Kérdézősködtem jogász- tól orvostól, katonától s e „herczeget” egyik sem ismeri. Majd egy theologus barátommal kopog- tattam be tudvágy kérdésemmel s nagy örö- mömre ő fel is világosított. A mit elmondott, annak lényege a következőkben áll. Hogy ju- tott karneval a herczegi koronához, azt el sem lehet képzelni, mert a név annyira pró- zai, hogy merő keptelenség birtokosának fején koronát képzelni. A „carneval” vagy „carne- vale” szó ugyanis a c a r o h u s és v a l e - elj boldogul latin szavakból ered s olyas mit tesz tehát: hus, elj boldogul! Vagy származtatják körül-belől ismét ilyenformán eme három la- tin szóból: „ubi carovale” a mikor a hus uralkodik, mikor lehet enni, inni, tobzódni a legvégső határokg. Sok érdekes dolgot eibe- szelt aztán az én tudós theologus barátom a karnevallal egykötött, bachanáliáról, melyek közül csak az marad meg emlékezetemben, hogy egy pápai rendelet szerint a papság két nappal előbb kezdhetné el farsangi mulatozá- sait, mint a világi elem.

De mindez nem tartozik a dologra, elég volt nekem azt megtudnom, hogy karneval ő magassága nagyon is erősem plebéus-eredetű valaki, mert sok ideig maskarában, bohóc- sápkában járt s csak a növekvő kulturának köszönheti, hogy kiművelődött, megfiomodott. Így hát jól írtam én azt a címet egy, a mit megírtam.

Jótékony nőgyelet! Városunk művelt, női- nek remes ügyben buagólkodó egyesülete! Te is balt rendezesz tehát? Komoly munkad közben, mely a szegények segélyezésében, az árva- k itápolásában áll rá érsz a vidám jó- kedvnek is oltártűzet gyújtani körödben? Jól tészed, a komolysággal karöltve járhat a nem- jökevű s ott lakik csak igazi boldogság, hol ezek együtt megernek egy szívben. Tied lesz a fejedelmi korona és nem karnevale, ha jó tettéidnek számat szaporíthatod, melyek a segélyezették halás közönségben sugárzó dia- demkent fűződnék homlokod körül.

Nagy a sürgés-forgás a nőgyelet vezetői között; oly bált akarnak rendezni, mely szép legyen, ujdonsággal megleljen, olcsóságával keilemes hatást eszközöljen. Kimondottak, hogy nem fogják a közönséget semmi zsarolással zaklatni s mint egy beavatott megsugta e sor- rok írójának, e határozat mellett meg is ma- radnak, — a mint igen bölcsen cselekszenek, bármilyen jól aljion is nekik kulomben az a kis zsarolás!

Gondoljunk egy kissé azokra, a kik most hideg szobában éhezve szenvednek; emlékez- zünk meg a szüleiket vesztett árvákról; ne feledjük, hogy városunk jótékony nőgyelete epen ezen nyomorúságon akar e báljával is enyhíteni s keressük föl minél többen a hol- napi szép mulatságot, hol a jökevű minden csillama egy-egy köny letérlesére van hivatva. Irta pedig ezeket minden felszólítás, megújzás nélkül, de mindenesetre jó indulattól vezé- reltetve,

egy érdeklődő.

V i d é k . (Egy búneset története.) Kaba, 1885. jan. 17.

Tek Szerkesztő Ur! Egy pár évvel ezelőtt két jabra való gazda egy-egy harangot készíttetett a kabai toronyba. A nagy harangot az összes vasalványal együtt mintegy 5000 frtnyi költség mellett készítette Józser Simon és neje, a középső harangot pe-

E szavak alatt önkénytelenül Paulovicsra néztem s jól láttam, hogy összeborzadt és el- komorodott.

— Ki volt az az ember? — kérdém tőle.

— A mi hadsergünk legjobb kéme, — válaszolt ő röviden.

Beléptünk néhányan a házba. Az eme- letre vezető falépcső előtt állott a tiszték csoportja s a földre nézett mindenki, hol a két sebesült vívó egy asszonyt ápolgatott. Odább egy férfi feküde, orra, fülei levágya, arcán nyakán, megtépett ruháin éles handzszártól származott sebekkel. Haiva volt. Előtte mas asszony hevert a földön, hátrakötött kezekkel. A történetek csakhamar megtudtuk. A meggyilkolt a sereg legjobb kéme volt, az összekötött pedig sógorúje. A fölkeles óta mindig fenyegették a bosnyákok s ő azért gyermekeit el is küldötte otthonról, hogy ha vész jöne rá, azokat ne érje. Három nap előtt benn járt Rogaticzán s uj megbízatást kapott a táboronktól, visszajövet azonban már észre- vette, hogy leskelődnek rája. Amerre csak ment a megbízás értelmében, mindenütt leske- lödökre talált. Kik elől alig menekülhetett. Legidősb fia által ma reggel aztán beizent Rogaticzára segítségért, azonban ugy látszik, hogy valaki ép onnan értesítette a fölkelőket, hogy siessenek, mert megy a segítség. Azok aztán megrohanták a házat és kétségbeesett harc után meggyilkolták a szerencsétlent, kifosztva és megcsontítva ősi szokás szerint.

Hiába jöttünk és későn! A kapitány ká- romkodott mint egy huszár kaplár. En kijöt- tem a kunyhóból. Kűnn már egészen sötét volt, a legénység tüzet kezdett gyújtani, hogy vacsorát főzzen és melegedjék, mert csipős hideg szállott alá az alkonyal. Az ügyeletes hadnagy az őrségeket vizsgálta. (Folyt. köv.)

dig 1423 frtért kész- neje. E két kegyelet gyönyörűen összehang- meghagyatva a régi n- mellett kis harangnak.

Már szünte egy híztanács komoly aka- telhető igyekezettel k- kola ügyet Kabán ha- galább tisztességesen- rongatott anyagi visz- nehéz az egyháztanács- tanácsnak ez a ket- tagja.

Miért? miért nem- csak a jó Isten tudja- venni, hogy Cseke Jan- egyeseknél elhelyezett- beszndi. Lehet, hogy- forgott elmejében, le- dösdött egyen vagyoni-

Jaj! De egy gon- a pénzügytést, es foly- szaka, míg az elidősöd- gyantiva, semmit ész- bában csendesen aludt- a nagy szoba falát k- nagy alvány órat szép- a nagy asztali lámpán- téve, s komót zár fel- keskeny eszközrel, úgy- mót zár feletti deszk- 4300 es egy néány- nagy üvegben mintegy- elvitt, ugy, hogy az eg- észre nem vettek. Ejje- a házigazda kiinn jary- vasutifele élénk a forga- de semmi bajt nem gy- tan nejejis, kimenven e- tuduló petroleum szag- kezdett, s igyekezett b- de mivel a tolvajok a kí- kilincset dohány sparg- hatolás eleinte nehez- azonban a kötes enged- spárga, a nagy üveg hi- letűsése a máskent b- hagyott szobában a tíz- tartó helyre vezette. - volt, közelebbi megvi- kar azonban észre ve- szomszédban lakó post- hirt adott a tetétlenül- előláróság, a helybelli- csendőrök azo mal szigo- A gyau első sorban eg- rég megromlott tagár- esett. Ez a penteken de- czenbe igyekezett, de a- dig magát olyan szeker- suthoz, a kinek ő szert- es egy darab 10 frtost-

Lekészvén a von- csárdába ment időzni. - figyelmeztetése folytán - hogy a vasuti felügyelő - Karólynál levő sok pénz- nitott, és mindenkeppe- ejteni azt s tartóztatva- értesített előjáróság kik- dörök egyikével es ket- nem érkezett.

A vesztét sejtő - de némi dulakodás után - közönséget által tehet- egy két csóvú pisztolyt - Bankjegyekben es ércz - a buónsól 1600 frt az- egyikével együtt, a vár- szállítottat. Be van ed- a hol az elfogott pentek- Itt a fogas megett eld- és a gyufa tartó bádógt- pénzt kerítette meg - tegnap este nejevel egy- res pedig, ki még tegu- 110 forint szeker bért - Eddig tehát meg csak -

Jelentés tételven e - a kertjében egy idegen - a másod magával azonnal - az áson éppen olyan pe- radvány volt, mint a n- volt a kiasott fal maga- asó szépsége a falon e- sen beleülük. — A honn- tathatott? az ottaniki- által álló fiatal gazdán- ráismert. — Előhivatva- asót magának vallotta- eldöbátásról nincs tudom- valószínű, mert Jakács - azon nyomot, mit az át- hagyott, az az öreg gaz- nagyságban sem a sarok- nem egyezik, de annál í- összevaga a fiatal gazda- nyoma a kiadás helyén t- méretének találtatott. - hogy ő maga a baj meg- Nádudvarra, de a kocsis- bizonyít és akkor se vol- az asót megtalálták. Ali- udvarról, az ott reá vár- befogták. Vallják de m- mindent, pedig a gyauu- hogy a kerítés mellett - által vas láppal letakar- a gyauu alatt álló fiatal- neje eltiporta.

Mire fejlik ennek a - a vége, a mennyire tud- jén közleni fogom. Saját-

A „DEBRECENI TARCZAJA.

Ifjuságom.

I.

Volt egyszer egy gyönyörű kert, Dalos folyó locsolgatta, Debe a nap, este a hold Minden fényét ennek adta.

Egyszer, csak egyetlen egyszer Nyíltak abban a virágok, Egyszer volt gyümölcsös a lomb. Akkor az be szép világ volt!

Egyszer, csak egyetlen egyszer. . . Es azóta olyan árva, Hijába csókolgat-a a nap S dudoló hullámok árja.

Egyszer, csak egyetlen egyszer Voltál ifju, szegény élet, Most — kietlenül, sivárán — Jobb is lenne véget érned!

II.

Legsiratottabb halottam, Semmivé lett ifjuságom, Mert is nem vittél magaddal, Mert hagytl itt e világon!

Olyannak vagyok teremtvé, Egy tavaszszal elvirultam, S bár itt bolygok még a földön — Már nem élek, már elmúltam!

Mit beszéljem a világnak, Hogy szerelmem kiszereztem, Álmaimat kiálmodtam S bolygok feledve, feledten!

Mintha csak egy ócska rámat Elhagyna száz éves képe — S él n i szálma le a földre, Uj világnak közepébe!

III.

Oh mi voltam és mi lettem! Megdicsérnek néha napján, Hogyha jól vonám ígamat S jól kezeltem rófóm, kaptám.

Sírká-e, avagy nevessek? Don Qjotet így dicsérnek, Ha szatócés lett volna később S a galandot, meg a czérnát Szorgosan kinálná, mérné!

IV.

Ki tanított meg szeretni? Ki iltette e virágot, Melyet fagy nem irthatott ki, Melyet féreg meg nem rágott!

Bár kivessze, halna végkép! Itt, hol atok élni, lenni, — Mint haldoklót kinos emlék, Egy vád költögeti fel még — Nem tartana vissza semmi!

Az áruló.

— Elbeszélés a katonai életből. — Irta: Fehér holló. (Folytatás.)

— Nos? — kérde a kapitány.

— Négy vagy öt fölkelő elállotta az oldalvéd utját egy szikláról, amint azonban meglátták, hogy a segélyükre többen jövünk, ke- reket oldottak. Nem üldöztem őket, hanem visszajöttem. Felber hadnagy pedig tovább nyomult az oldalvéddel.

Tovább nyomultunk mi is e jelentés után. Egy erdőbe jutottunk a mely utból s ott minden lépten-nyomon óriási fatörzseken kellett átelkednünk. Roppant fáradtak lettünk mindnyájan ez apró torlaszokon való áthatolás alatt, — a kapitány pedig kénytelen volt le- szállni lováról s azt egy kis őrséggel hátra- hagyni.

Felő volt, hogy aikony előtt nem érnék el czeleunkig. Egy kis pihenés után a lehető gyorsasággal haladtunk tovább.

Az erdőből kijutottunk már s másik mely utba indultunk be, midőn az elővéd heves puskatüze hallatszott. Futva rohantunk előre, közben fegyvereinket is megtöltve. Egy kis tisztásra jutva ki, egy magányos faházat pillantottunk meg, mely mögött, a tisztás túlsó szelén körül füstölögtek a fegyverek. A mi elővédünk lövöldözött onnan.

— Második szakasz, a rajvonal meg- hosszabbítása a jobb szárnyon. Futólépes, indulj!

Mint a sárkányok, ugy repültünk a kije- lölt irányban. Mikorra mi odaértünk, a rajvo- nal abbahagyta a tüzelést. A parancsnok a kapitányunk jelentést tett, hogy az ellenség elmenekült.

Gyülekezésre fujtak, a kis tisztáson tá- bort ütöttünk A tiszték az alatt az elővéd- parancsnok vezetése alatt a faházba léptek. Nemsokára egy tiszt kilépett s harsányan kiáltá:

— Sebesült hordók! Három hang felelt egyszerre.

— Itt!

A három sebesült hordó bement, az egyik csakhamar ujra kijött.

— Nos, mi van odabenn? — kérdeztük kíváncsian.

— Borzasztó dolog, — felelt röviden. Egy ember meggyilkolva, az asszonyok össze- verve, összekötözve.

dig 1423 írtért készítette Cseke János és neje. E két kegyeletes tény után Kabának gyönyörűen összehangzó három harangja lett, meghagyatván a régi nagy harang a moztaniak mellett kis harangnak.

Már szinte egy éve, hogy a kabai egyháztanács komoly akaratral és minden töle telhető igyekezettel azon van, hogy a népisikola ügyét Kabán ha nem fenyesen is, de legalább tisztességesen berendezze. — A szorongatott anyagi viszonyok közt felette igen nehéz az egyháztanács helyzete, mely egyháztanácsnak ez a két jóra való ember szinte tagja.

Miért? miért nem? az illetőkön kívül csak a jó Isten tudja; de annyit észre lehetett venni, hogy Cseke János uram mostanában az egyeseknél elhelyezett követeléseit igyekezett beszélni. Lehet, hogy újabb jótékony gondolat forgott elméjében, lehet, hogy mint már elidősödött egyen vagyona megosztására gondolt.

Jaj! de egy gonosz banda is megsejtette a pénzügytést, és folyó 15 és 16-ika közti ez-szaka, míg az elidősödött házaspár semmit nem gyantitva, semmit észre nem véve, a kis szobában csendesen aludt: addig a gonosz banda a nagy szoba falát kiástá, és a komótól a nagy álvány órát szépen az ágyra fektetve s a nagy asztali lámpát csendesen a földre letéve, a komót zár felbontásához fogott. Valami keskeny eszközzel, ugrátszük zsebkessel a komót zár felbontásához fogott. Valami keskeny eszközzel, ugrátszük zsebkessel a komót zár felbontásához fogott.

Jaj! de egy gonosz banda is megsejtette a pénzügytést, és folyó 15 és 16-ika közti ez-szaka, míg az elidősödött házaspár semmit nem gyantitva, semmit észre nem véve, a kis szobában csendesen aludt: addig a gonosz banda a nagy szoba falát kiástá, és a komótól a nagy álvány órát szépen az ágyra fektetve s a nagy asztali lámpát csendesen a földre letéve, a komót zár felbontásához fogott. Valami keskeny eszközzel, ugrátszük zsebkessel a komót zár felbontásához fogott.

Jaj! de egy gonosz banda is megsejtette a pénzügytést, és folyó 15 és 16-ika közti ez-szaka, míg az elidősödött házaspár semmit nem gyantitva, semmit észre nem véve, a kis szobában csendesen aludt: addig a gonosz banda a nagy szoba falát kiástá, és a komótól a nagy álvány órát szépen az ágyra fektetve s a nagy asztali lámpát csendesen a földre letéve, a komót zár felbontásához fogott. Valami keskeny eszközzel, ugrátszük zsebkessel a komót zár felbontásához fogott.

Lekésven a vonalról, a vasut melletti csárdába ment időzni. Ouként e? vagy mások figyelmeztetése folytán? csak elég az hozzá, hogy a vasuti felügyelő megsejtve a Csegöldy Károlynál levő sok pénzt, azonnal bűnösöt gyanított, és mindegyképen igyekezett mámorba ejteni azt s tartóztatta is mindaddig, míg az értesített előjáróság kiküldötte a felelős rendőrök egyikével és két csendőrrel együtt meg nem érkezett.

A vesztet sejtő bűnös bicskát rántott, de némi dulakodás után a derek Jakács György közcsendőr által tehetetlenül tetetett pedig egy két csóvú pisztoly is volt a tolvajnál. — Bankjegyekben és ércpénzben megtalálván a bűnösnel 1600 frt az elorzott bűnszacsók egyikével együtt, a városházához azonnal beszállítottatott. Be van eddig fogva az a család, a hol az elfogott pénteken délelőtt mulatott. Itt a fogas megett eldugott 20 frt bankjegy és a gyufa tartó bádögba rejtett 5 frt ércpénzt kerítette meg Jakács csendőr. A még tegnap este nejjével együtt befogott jó szekeres pedig, ki még tegnap tagadott, ma már a 110 forint szekér bért megvállotta és előadta. Eddig tehát meg csak 1735 forint van meg.

Jelentés tétetven egy gazda által, hogy a kertjében egy idegen ásov van, Jakács csendőr másod magával azonnal a kijelölt helyre ment, az ásov éppen olyan penészes fajta föld maradvány volt, mint a milyen penészes föld volt a kiásott fal maga és annak az alja, az ásov szélessége a falon ejtett vágásokba teljesen beleillik. — A honnan ez az ásov átdobathatott: az ottaniak közül a szinte gyantu alatt álló fiatal gazdának a kocsisa az ásovra ráismert. — Előhivatván az öreg gazda, az az ásovot magának vallotta, de mint állítja, az eldobatásról nincs tudomása. Ez állítás talán valószínű, mert Jakács csendőr meg mérven azon nyomat, mit az átdobó a kerítés mellett hagyott, az az öreg gazda nyomával sem egész nagyságban sem a sarok területben semmikep nem egyezik, de annál inkább megegyezik és összevág a fiatal gazda nyomával, a kinek a nyoma a kiásás helyén több helyt szinte ily méretűnek találtatott. Ez ugyan azt állítja, hogy ő még a baj megtörténte előtt ment át Nádudvarra, de a kocsis vallomása ellenkezőt bizonyít és akkor se volt még otthon, midőn az ásovot megtalálták. Alig érkezvén haza Nádudvarról, az ott reá váró csendőrök azonnal befogták. Vallatják de még mind eddig tagad mindent, pedig a gyanut neveli még az is, hogy a kerítés mellett talált s a csendőrök által vas lapáttal letakarított nyomat később a gyanu alatt álló fiatal gazda gyermekégyas neje eltiporata.

Mire fejjük ennek a nagy lopásnak a vége, a mennyire tudomra jut, annak idején közleni fogom. Sajátságos, hogy a tolvajok maguk által vitt felette igen bűdös petroleummal töltött világító eszközt használták.

U. i. Alig fejeztem be e sorok írását mire tudomra esett, hogy az erősen gyanusult fiatal gazda Ludán György is vallani kezd ki vallotta, hogy szobájában a padka alatt van egy csuporba betéve a neki jutott rész. Itt megis lettek 1583 ftot. Ki vallotta azt is, hogy Batiz Lajosnak a székét ők vették fel és hogy a vasuti főnök méhet ők lopták el. A mézből nála a maradékot még most is meg lehet találni, meg is találtatott. — Most meg már az látszik sajátságosnak, hogy a 6 arany mind meg van, de több ezüst pénz és 100 frtos került meg, mint a mennyit Cseke uram be mondott. Csegöldinek a kedvesét azonban még eddig nem sikerült elfogni. A szekeresföld az általam most meg kerdezett csendőrök úgy nyilatkoztak, hogy azt ő holt részegen szállították fel és mielőtt magához jött azonnal kimondta, hogy Csegöldi neki a mint ment vele a vasut fele, utközben nyomta oda az említett pénzt.

Ludán György csakugyan járt Nádudvaron, de csak azért, hogy onnan tanukat keressen, hogy ő még csendőrökön át ment hozzájuk és az egész pénzeket ott töltötte. Ezek azonban nem kívánván magokat bájba ejteni be vallották az igazat és állításoknak ha kell esküvel megerősítse végett atjötték a csendőrrel Kabára azért miszerint bizonyítsák, hogy Ludán György ő hozzájuk csak pénteken reggel érkezett át. A hol Csegöldi Károly pénteken délelőtt mulatott: az a család is vallott már valamit, de még az ügy befejezve nincs. A belrendőrség részéről szinte e pillanatban azt a hírt kaptam, hogy eddig 3234 frt került meg. (L. tegnapi hírtünk. Szerk.) Teljes tisztelettel maradtam S. L.

Egy kis emlékezés.

Sokan emlékezni fognak még arra az időre, mikor Tisza Kálmán még köpenyforgató nem lett, és mikor még az önállóság zászlaját a híres bihari pontokkal oly fenn és oly hatalmas kézzel lobogtatta.

Akkor még e zászló alatt hitt győzni. Minden kérdésben, mely az önállósággal összefügg, értelemesen nyilatkozott. Egyike volt legjobb, legmeggyőzőbb beszédeinek az, melyet az önálló magyar jegybank mellett tartott. Mindenki megéjenezte. Beszédétől visszhangzott az egész ország. Senki nem merte megtagadni e beszéd igazságát, annyira hatott annak minden erve. Hanem azért később ugyanez a Tisza Kálmán ervek, elvek, beszédek dacára első volt feladni az önálló magyar nemzeti bankhoz való jogunkat.

Ghyeczy Kálmán, a középpárti, volt az egyetlen, ki néhány szót mert nagy bátortalanul kockáztatni Tisza Kálmánnak a magyar önálló jegybankot ajánló beszédére. Azt mondta: — Igen, igen, szép biz az tisztelt barátom, hanem hol van és hol lesz a magyar jegybank felállításához megkivántató alap?

P a t a y István vágott közbe már a mint ő szokta: — Ott vannak a papi jószágok el kell azokat adni. Tisza Kálmán fordult e szavakra Patay felé és erősen hangsúlyozva a következőket mondotta: — A nemzet legdrágább kincseit akarod elpusztíttatni, lesz a nemzetnek égető szüksége s az lesz utolsó és egyedüli menekülés kisegítője!

Azóta évek multak, Tisza Kálmán miniszter lett, s mint ilyen a zsidók hatalmának és vagyonosságának „égető szüksége” gyanánt prédálattja el a nemzet legdrágább kincseit, előbb az állampórázókat, utóbb majd a papi javakat, és nem, hogy a nemzetnek „menedéket” „kisegítője” nyújtana általuk, hanem elmeríti, végveszélybe dönti.

Egymás után kerülnek dob alá a nemzet ama legdrágább kincsei, melyeknek egy talpalatnyi földjéhez, sem a tatar, sem a török pusztítások alkalmával nem nyult a nemzet, hanem mint a szemé fényét úgy őrizte, úgy védelmezte. Majd midőn a nemzetnek e féltett kincseit is zsidó kézre juttatja, s nem lesz már többé ami felett a mameluk szavazó géppel nagy dobót megüthesse, akkor: „sequitur Kapácsy.”

Többet ez ügyben ezuttal nem írok. Úgy hiszem, megértett a magas Uterus, a mely különben is, hiszem tájékozni tudja magát. Kelt E n d r e d e n, 1885. év jan. 15-én. Kiss József. r. lelkész.

Helyi hírek.

* Thaly Kálmán, városunk I. kerületének szeretve tisztelt országgyűlési képviselője, mint mély részvétellel értesülend, Pozsonyban veszélyes orbanéz-bajban szenved. Az orvosok attól is tartanak, hogy agyvelő-gyuladást kap. Reméljük, hogy rövid idő alatt gyógyulásának híret hozhatjuk. * A városi közig. bizottság azon eset

ben, ha a felévi jelentések elkészülnek, e hó 24-én tartja meg szokásos ülését. * Gazdászal. Tisztelettel értesítjük a n. e. közönséget, hogy a f. h. 31-en tartandó gazdaszabálra a meg eddig le nem foglalt néhány páholyra Zádor Lajos ur üzletében előjegyezhetni. Debreczen, 1885. jan. 19. A balbizottság.

* Sajtóper. Galánfy Lajos h. bősörményi kir. közjegyző által Szopó aljárásbíró ellen indított perben a végvárgyalás február hó 21-én fog megtartani.

* Új népszínmű. A várszínházban zsufolt ház előtt került először színi a Szikra Pauna című népszínmű, melynek szerzője Kiss Mihály, a debreczeni színház ismert tagja. A darabról következőképen ír a „P. N.” Ez szerzőnek első színműirő kísérlete, melynek sok hibája mellett vannak figyelemre méltó előnyei is. A cselekmény, mely három felvonás keretében van illesztve, aránytalanul óslik meg. Az első felvonás igen hosszú, itt az akció teljesen elmosódik. A második felvonásba jutott a cselekményből és a felvonás végé jelenete drámai erővel van megbirva. A harmadik felvonás leggyengébb. A népszínmű alakjai Szikra Pauna és Magyary szabót kivéve, szintelenek. Pauna túzról pattant, élénk színekkel rajzolt leány, a szabó józsi alak, ki tanácsadója az egész falunak, de furfangos ravasz ember s mindig csak a saját hasznát lesi. A nyelvezet porias, durva s a szerzőnek sem elég rutinja, sem elég ízele nem volt arra, hogy az ügyesen kidolgozott mesét jól feldolgozza. Főalakja egy dolyfős parasztgazda, Kapás Istvan, ki elakarja venni gazdag gyámleányát, Szikra Paunát, saját édes leányát, Zsuzsit pedig Szep Jóska urasági vadászhoz erőszakolja. Szikra Pauna azonban a vadászt szereti és nem a gyámfát, Zsuzsit pedig egy másik legény telessége akar lenni. — Így is lesz, mert Szep Jóska tulajdonképpen a gazda törvénytelen fia. Dióhéjba szorítva ez a darab meseje. Legnagyobb hatást a második felvonás végé jelenete aratott. Ez a gőczpontja az akciónak és határozottan szerencsés kézzel van megalkotva. Igen tetszetek a népdalok, melyekhez Konti József írta a zenét. E dalok csak újabb tanúságot tesznek a fiatal zeneszerző szép tehetségéről. Blaha asszony a cziuszeretpet felruházta azokkal a kiváló tulajdonokkal, a melyek a leggyengébb darabot is megmenthetik. Dalai gyűjtő hatással voltak, és mindegyiket két-háromszor kellett enekelni. Balogh Etel k. a szép és kedves parasztleány volt. A szerző, Kiss Mihály játszotta Jóska-t. A közönség tapsokkal fogadta és szép hangon előadott dalait megrajzattatta. Makó Kapás Istvan szerepéből halvány alakot teremtett. A gőg, kapzsiság, szivtelenség nem nyert kellő kifejezést játékban. Jó volt Mezey a szabó szerepében, mókával többször megrivette a közönséget. Beánya asszony és Szirmay, Erőlyne, Kömléy és Fenyvesi kis szerepeiket ügyesen játszották. A darabnak zajos külső sikere volt. A közönség nyílt jelenetekben a felvonások után sokat tapsolt, s Blaha asszonyt, Kiss Mihályt többször a lámpák elé hívta. A Szikra Pauna, tekintve a külső sikert, hihetőleg hosszabb ideig fog repertoiron maradni.

* „A debreczeni könyvnyomdászok egylete” folyó évi január 18-an tartotta évi közgyűlését, melyen előkül Fries József városnomyndai ügyvezető ur, — az egylet fenállása óta már 12-szer egyhangulag; aelőkül Hoffmann Sándor ur a „Debreczeni Ellenőr” czéggő könyvnyomda művezetője szótöbbséggel könyvtárnokul: Kohn Soma ur, és a több tisztviselősegre a mult évben voltak, nemkülömben az egylet orvosául: tek. Sarváry Gyula ur egyhangulag választattak meg. — Ugyanezen közgyűlés határozatilag kimondta, hogy mindazon nem egyleti tag könyvnyomdászok, kik helyben, vagy az ezen kerülethez tartozó vidéki városokban már huzamos idő óta működnek s ez oknál fogva alapszabályaink értelmében 10 frt beiratási díjat tartozóznak fizetni, — f. évi január 18-tól kezdve bezárólag márczius 1-sőig a rendes 4 frt beiratási alig leltetése mellett magukat az egyletbe beirathatják, ezen idő elmúltával ismét alapszabályaink ide vonatkozó határozata lépven érvényre. A közgyűlés megbízásából az egylet jegyzője.

* A péterfia-utrai háztulajdosok kérényit adtak be városunk hatóságához, melyben terjedelmes indoklás mellett arra kéri a hatóságot, hogy a mennyiben a helyi vasut az utca szük voltánál fogva az ottani épületeket alapjukban megingatják a folytonos rázással, annál fogva jelöljenek ki a helyi vasutnak más ut-irányt, minthogy ellenkező esetben könytelenítve lesznek panaszokkal felsőbb helyre folyamodni. Mi ezuttal a fenforgó ügyhöz nem szólhatunk; mert nem tudjuk egyrészt vajlon áll-e az, hogy a helyi vasut zakatolása s rázása mennyiben van káros befolyással a közeli épületek szilárdságára, 2-ször, mert még csak tájékozni sem tudjuk magunkat arra nézve, mely irány vezethetne a nagyerdőre közelebb a nélkül, hogy ott is az esetleg közelálló épületeknek kárára nem volna.

* Esküvő. Folyó hó 15-én tartotta esküvőjét Bakos Kálmán orosi református lelkész, Szabó István gőzmalmi tisztviselő kedves leányával Ilonával, az esketést n. Lukács Ödön nyiregházi derek esperest végezte, ki a jelen alkalommal is rövid, de annál meghatóbb beszéddel, kitünő szónoki tehetségének fényes tanujelét adta. Az esketést rövid, de kitünő magyaros zamatu ebéd követte, melynek végzetével az új pár és a násznép a délutáni vonattal Oróra a völgyéni lakhelyére utazott, hol a felbeszakadt mulatság vidám kedélyhangulatban másnap reggelig tartott. Öszinte sze-

rencsekivánatunk ezen valóban szivből kötött frigyhez.

* Az ember tragoediájának három első előadását a szünyigaztató emelt árakkal óhajta előadani. A szünyigaztató emelt árakkal óhajta előadani. A szünyigaztató emelt árakkal óhajta előadani. A szünyigaztató emelt árakkal óhajta előadani.

* Az iparos kör táncvizgalmára, mely jövő szombatban este a Bika vendéglőben tartatik, páholyjegyek előre válthatók Huber József és Mayer Ferencz üzletében. Belépti jegyek válthatók Tóth Gyula, Lőrincz László, N. a gy. András üzletében szintén válthatók. Eggyuttal nem mulaszthatjuk el a t. közönség figyelmet felhívni e táncvizgalmra, mely az előkészületekből itelve a legsikerültebbnek ígérkezik.

* Az „Európa” kávéház mostani tulajdonosától közelebb új kezbe fog átmenni. Weisz nagyváradi előadósen ismert kávéház-tulajdonos, kik ott több éven át bírta a Csarnokot ugyanis városunkba költözik sa nevezett üzletet átveszi. * Elveszett egy fekete selyem kendőbe kötött főkötő a függ. kör bájja alkalmával. — A megtaláló átadhatja a szerkesztősegenél.

x A t. cz. szabómester urak különös figyelmébe ajánljuk Grün Lajos Budapestben, Erzsébet-ter 2. sz. a. levő s legjobb híreket örvendő gyapjuszövet és szabó-kellekek gyári raktárát. Nevezett czég gyári árakon árusít nagyban és kicsiben s különösen feladatává tette, nagy választéku mintakártyák kiosztása által, a t. cz. szabómester uraknak lehetővé tenni, hogy vevőiket jól és a legolcsóbban kiszolgálhassák, anélkül, hogy tetemes költség-gel járó nagy posztortakart lennének kénytelenek tartani. A közelebb tavaszi és nyári idényre szóló mintakártyák f. évi február hó első felében küldetnek szét s azoknak megküldéséért közvetlenül futnevezett czég az idő rövidsége miatt minél előbb megkeresendő.

Hazánk s a külföld. — A Wahrman Rác-üffhöz. Nyilatkozat. Alulírottak, mint Rác Géza ur segéde, Wahrmann Richard és Ernő urak segédeivel tárgyalván, kijelentették, hogy bár Rác Géza mint képviselő a parlament mondott beszédétől senkinek sem felelős, mindazonáltal, ha Wahrmann M. ki fizikailag is tökéletesen elégtelvéltelre képes, magát e beszéd által serte érzi lov. elégtételt kész, — de semminemül helyettesítést fentebb okból el nem fogad. Bár kijelentek a Wahrmann Richard és Ernő urak segédeji, hogy e nyilatkozattal feleik meg nem elégedtek, miután azonban e nyilatkozatuk óta 24 óra alatt semmi lépést nem tettek, az ügyet Rác Géza ur részéről befejezettek tekintjük. Baró Andreászy Gábor s. k., Csuzy Pál s. k., cs. kir. kamarás.

Muzsák. — Új zenemű. Menner és Schlemming zeneműkereskedésében Szegeden megjelent: „Szán kirándulás” gyors polka (c örkölök vagy anélkül) zongorára két- és negykekre szerze Menner János. — Ára két kére 90 r. Egy pár csörgő 40 kr. Ára négy kére 1 frt 20 kr. Két pár csörgő 80 kr. Az említett mű meláon sorakozik a szerző eddig irt e közköveltségnek örvendő szerzeményeihez, amennyiben ennél is sikerült daltamos és díszes kiállítású művet a zenélő közönségnek nyújtani.

SZERKESZTŐI POSTA. Mi történt stb. A czikk ügyes volt, de tárgyait megbeszélnek lévs s így mellőzöznök kellett. Havtani ívsn-éte. Legközelebb hozzuk. Hervadt lombok. Nagyon romantikus — nem közölhetjük. Tuccas L. ref. lelkész urnak, Kr. St. Miklós. A szerkesztőségnek semmi befolyása a kiadóhivatal és posta eljárására; azokkal tessék gorombáskodni. Külömben mi is egy hónapban tiszser kajjuk rendszeren a budapesti lapokat. S. L.-nek, Kaba. Közöljük. Cs. J. urnak, helyben. „A révész leányá”-ban van elbeszélő hang, de meseje jeleneteken. M. K. urnak, helyben. — Ilyesmivel eléggé el lévén látva, „István bácsit” mellőznök kell. Keziratok vissza nem adnak. „Az erőditekek” E napokban közöljük. Th. Gy. urnak, helyben. A r a j z stlyusa számot tehet bármely önképző körben; nyilvánosság elé hozszasz tanulmány után tessék kívánczolni!

Színház. Holnap jan. 22-én adatik. * Egy dalardá vizsontagságai * Vigjáték 3 felv. Felelős szerkesztő: Gáspár Imre. Kíadó: Kutasi Imre.

Dr. Szikszai Szabó József orvos-sebesz., tudor, szülész., mütóm kir. honv. törzsorvos. — lakását állandóan Czegléd-utca 2567-ik számú saját házához — előbb Némethi ház tévén át; rendel betegeknék naponta délelőtt 8—9-ig, délután 2—3 óráig; szegényeknek mindenkor díj nélkül.

Dr. Kerekes L. orvostudor rendel délelőtt 8—10-ig, délután 2—4-ig nagy-csapó utca 315. sz. Héczei Szabó-féle házban. Különösen női és gyermek bajokban fül gége és ideg bántalmakban szenvedőknek ajánlja gyógykezelését. Szegényeknek ingyen rendel.

Alapított Debreczenben. csapó. u. szögletén 1866-ban.

Legujabb találmány.

SINGER VARRÓGÉPEK

gomblyukkötő készülékkel ellátva.

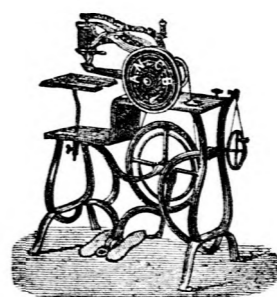
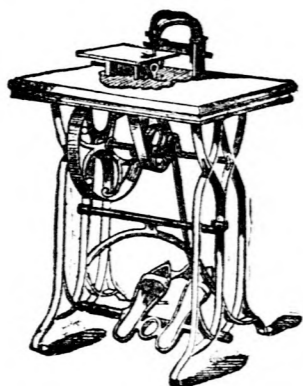
Fentebbi elismert legjobb fajta külföldi varrógépek jótállás mellett a legjutányosabb árban

egyedül

HOLVAY GYULA

központi varrógép raktárában

házalók és ügynökök mellözésével rendelhetők meg.

Védelmezés tűzveszély ellen.

A Brandt-féle tűzoltó vegyülek.

Van szerencsénk a tisztelt hatóságok, testületek, malomtelepek, földbirtokos urak, gyárak, iparvállalat és háztulajdonos uraknak tudomására hozni, hogy számos külföldi és hazai tekintélyek és szakemberek által hiteles bizonyítványokkal kitünőnek elismert tűzoltó vegyülekünket, illetve készitési módjának titkát és receptjét Hajdumegye terjedelmére

BAUER ÉS TÁRSA

gazdasági gépraktár tulajdonos uraknak

DEBRECZENBEN.

eladtuk és tanálmányunk eladási jogát Hajdumegye terjedelmére nézve kizárólag a fentnevezett Bauer és Társa urakra átruháztuk.

Együttal kérjük e vármegye t. közönségét, hogy a netalán más oldalról forgalomba kerülendő utánzott tűzoltó vegyülek megvételétől óvakodjék.

Kezeink közt lévő tűzoltó vegyülekünkről szóló számos bizonylatokból tájékozás végett alább két példányát közlünk.

Teljes tisztelettel

Brandt Vilmos és Társa.

München — Budapest.

ekként a tűz közvezlen közelébe juthattam és az égő hasábokat kezemből vehettem, a nélkül, hogy azokat megégettem volna. Így történt a kőolajjal telített ronggyal is, a melyet kezeimben egyideig eltarthattam, sőt el is olthattam. Ennek folytán a titkot megvételem részére megvásároltuk.

Kelt Miskolczon, 1884. május 26.

Báró Vay Béla,
főispán.

Melzer Gyula,
Borsodmegye alispánja.
Gács. 1884. július hó 16-án.

T. cz. Brandt Vilmos és Társa uraknak

München.

Önöknek hozzám intézett felszólítására készségesen nyilatkoztatom, hogy ma Gács városa piacán, a tűzoltó szerükkel megejtett próbán, a nagy közönséggel jelen lévén, személyesen láttam, miként egy ásványolajjal megöntözött zsák, kézzel, rövid percek alatt, az eloltott lángok közül, minden kár nélkül, megmentetett; láttam, hogy egy szalma között összerakott ölfá, mely kátránnyal és kőolajjal megöntözött, meggyújtva, rövid percek alatt kézzel megöntözés által, a tűztől megoltalmaztatott; később pedig szivattyu által történt öntözés mellett, az emésztő lángok, azonnal elfolytattak. — Mind ezeket látván és tapasztalván, ennek tanúságaul jelen beismerésemet kiállítom,

Gróf Forgách Antal s. k.
val. b. tanácsos, cs. kir. kamarás és földbirtokos.

Bizonyítványok :

Arról, miszerint mi alólírottak Brandt Vilmos ur által felkérve, az általa feltalált tűzoltó-szerekkel a mai napon beható kísérletet tettünk, és őszintén nyilatkoztatjuk, hogy az eredmény várakozásunkat föltúlulta. Nevezetesen : négy köbméter száraz bükkfa kátrányos szalmarétegek közé rakva, az egész tömeg kőolajjal leöntve, midőn már a legintenzivebb lánggal égett, a Brandt ur által feltalált vegyitékkel megtöltött tűzfecskendők azokat két perc alatt eloltották.

Egy másik máglyát égni hagyunk és reá az eloltott máglyából kiszedett egyes hasábfákat rakattunk azon czélből, hogy megtudjuk, vajjon igaz-e, miszerint az előbbi máglyából kiszedett hasábok többé meg nem gyulnak? És valóban, bár a tűz rendkívül nagy volt, ezen fadarabok lánggal többé nem égtek. De ugyanekkor azt is meglepetve tapasztaltuk, hogy az égő máglyához a nagy forróság miatt közeledni nem tudó tűzoltó, Brandt ur példáját követve, a preparált folyadékkal arczát és kezét megmosván, egészen közel mehetett a tűzhöz, és arra nemcsak a szerrel meglocsolta fákat reárákhatta, de a tüzes hasábot is kezébe vehette, a nélkül, hogy kezei megérezték volna a tűznek égető erejét.

Ezek után egy zsup szalmát is meggyújtottunk, és midőn a lángok felét elégették, az a vegyitékkel rögtön eloltatott, a megnedvesített szalma az égő máglyákra dobott és az csak 3 perc múlva szenesedett meg, de lánggal akkor sem égett.

En alólírott Melzer Gyula személyesen kívánván a szer tűzellenes hatásáról meggyőződni, miután azzal arczomat és kezeimet megmostam,

Hivatkozva Brandt Vilmos és Társa uraknak fentebbi nyilatkozatára, van szerencsénk Hajdumegye t. közönségének tudomására hozni, hogy mi alólírottak ezen tűzoltó szert, melynek kitünő voltáról a kül- és belföld legnevezetesebb cézeinek bizonyítványai tanuskodnak, — illetve ennek elkészitési titkát a föltalálótól megvettük és úgy nagyobb telepek mint gyáraknak tűzoltószerezre való ellátását felvállaljuk, valamint megrendeléseket kisebb mennyiségű tűzoltóvegyületekre is elfogadunk a következő árakért :

25 liter Brandt-féle tűzoltófoliadék	frt 2.50	itt helyben Debreczenben.
50 " " "	" 4.50	
75 " " "	" 6.50	
100 " " "	" 8.	

500 litert meghaladó megrendeléseknél egyezés szerint.

Tekintettel azon fontos feladatra, melyet teljesíteni ezen tűzoltószert hivatva van, reméljük, hogy rövid idő múlva megyénkben is, védelem gyanánt a tűzveszély ellen, minden családnál található lesz.

Hajlandók vagyunk ezen tűzoltó szerrel gyakorlati próbát tenni.

Tisztelettel

Bauer és Társa

mezőgazdasági gépcarnoka Debreczenben n.-péterfiutca 853. sz. (helyi vasut megálló.)

Védelmezés tűzveszély ellen.

Akna-

(Levél a

Régibb képv. szintén csak hallom dog emlékezetű öreg közlése után — be kis udvari történetet felújítani.

A 30-as években gették Fürstenberg a cselszövés oly nag kezett, mint most — től nem igen messze véve — egyetlen. Nem egyet, de ké egyszerre hét-nyolc duelláltak, valópor vagy pedig vonultak felé, ki Csehországba dig Erdélybe. Vég meg sokallá a sok hogy a grófnőt el t

Azonban az ud kit arczul s úgy akarnak távolítani, tudja, mi történt ve

A gárda egy te jelölték ki erre a Felkereste őt a föld azzal, hogy a legk kalmával Fürste nővel el kell t ojan helyen — a

A büszke magy lalkozott erre a szere lált mondani, hogy asszonyval elbukom nek magamat felha dem! Annyiban igaz után az udvar bizony sulykot! De hát vá származásu tapasztala vetségi titkárocska, a elkövette, maga pedi együtt me nes z t e t

Ugyan mi köz tóriácskának a Debr keknék szánt rovatáb olvasó — igen méltá ban nem maradunk nem egyéb, mint hog cze gnő most — Tisz

Ne tessék nagy hangzik ismét a két zése. Hiszen Tiszát kitüntetik! Báró Sz ugyan országbirónak nek, hanem a Tiszá ujevkor Sennyeinével Géza főudvarmesterrel löztek az udvari bál jét pedig ujevkor sért Pedig Szapary is a tartozik. Mindebből a sza igen jó lábón áll

Pedig — mellel kozzék Tiszá, hogy mert ha Szapary ugyan megingott — séges mágán többé triumfator diadal-szek

Nyájas olvasóm! Tiszával már torkig v hidd el még inkább most is nagyon népsz videncziális ál használhatnak mind a mi Tiszát gyűlölté t járatta — már is kés szóra ott teremjen házi reform törvényjave veresége, a melyhez pe ban ragaszkodik, mert a kinevezési rendszerbe nak kiterjesztését látja

Föltehető, hogy főrendiházban neki e vereségen és ráme gy a